

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk

SSA del. do SN Mariusz Młoczkowski (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Krzysztofa Parchimowicza,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie w dniu 28 lutego 2013 r.,
w sprawie **T. S.** - w przedmiocie przekazania osoby ściganej na podstawie
europejskiego nakazu aresztowania - kasacji wniesionej przez Prokuratora
Generalnego na niekorzyść osoby ściganej
od postanowienia Sądu Apelacyjnego
z dnia 5 lipca 2012 r.,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 4 czerwca 2012 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie oraz utrzymane nim w
mocy postanowienie Sądu Okręgowego w P. i sprawę przekazuje
temu Sądowi do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 czerwca 2012 r., wydanym w sprawie III Kop .../12,
Sąd Okręgowy w P. odmówił na podstawie art. 607l § 1 k.p.k. i art. 607t § 1 k.p.k.
wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego w dniu 16 marca 2012 r.
w sprawie 952 Js .../12 przez Prokuraturę w N. (Republika Federalna Niemiec)
wobec obywatela polskiego T. S., syna K. i K., urodzonego w dniu 25 września
1974 r.

Zażalenie na to postanowienie złożył Prokurator Okręgowy w P., zaskarżając

je w całości na niekorzyść T. S., zarzucając orzeczeniu Sądu Okręgowego – na podstawie art. 427 § 2 k.p.k. i art. 438 pkt 2 k.p.k. - obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na jego treść, tj. art. 607t § 1 k.p.k., a wyrażającą się w wydaniu przez Sąd Okręgowy postanowienia o odmowie wykonania europejskiego nakazu aresztowania z powołaniem się na regulację, która nie stanowi ani obligatoryjnej, ani fakultatywnej przesłanki do wydania orzeczenia o odmowie wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 5 lipca 2012 r., zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy .

Kasację od powyższego postanowienia złożył Prokurator Generalny.

Postanowienie Sądu Apelacyjnego zaskarżył w całości na niekorzyść osoby ściganej – T. S.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k., art. 526 § 1 k.p.k. i art. 537 § 1 i § 2 k.p.k. orzeczeniu temu zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść postanowienia naruszenie przepisów postępowania karnego, a mianowicie art. 607t § 1 k.p.k., art. 607p § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 607r. § 1 k.p.k., polegające na utrzymaniu w mocy postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 4 czerwca 2012 r., , o odmowie przekazania T. S. na teren Republiki Federalnej Niemiec, w celu przeprowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego, w efekcie niezasadnego przyjęcia, iż warunkiem wykonania europejskiego nakazu aresztowania wobec osoby ściganej jest uzyskanie od organu sądowego państwa wydania nakazu pisemnej zgody na bezwarunkowe, zwrotne jej odesłanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku jej skazania na karę pozbawienia wolności, celem odbycia kary, w sytuacji, gdy europejski nakaz aresztowania dotyczący T. S. spełniał wszelkie warunki formalne i nie wystąpiły enumeratywnie wymienione negatywne przesłanki do obligatoryjnej lub fakultatywnej odmowy jego wykonania.

Podnosząc ten zarzut, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz utrzymanego nim w mocy postanowienia Sądu Okręgowego w P. i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę, Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna. Zaskarżone postanowienie zapadło bowiem z rażącym naruszeniem prawa procesowego – wskazanych w kasacji przepisów art. 607t § 1 k.p.k., art. 607p § 1 i § 2 k.p.k. i art. 607r § 1 k.p.k.

Rzecz w tym, że Sąd Apelacyjny, rażąco naruszając przepisy regulujące

zasady wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez inne państwo członkowskie Unii Europejskiej, utrzymał w mocy wadliwe – z tych samych powodów – orzeczenie Sądu Okręgowego.

Rację ma autor kasacji podnosząc, że Sąd odwoławczy błędnie uznał, że przepis art. 607t § 1 k.p.k. określa przesłanki dopuszczalności przekazania osoby ściganej europejskim nakazem aresztowania, co skutkowało wydaniem wadliwego, zaskarżonego kasacją, orzeczenia. Sąd Apelacyjny dopuścił się tym samym nie tylko rażącego naruszenia tego przepisu, ale też naruszył pozostałe, wskazane w kasacji przepisy, określające – i to w sposób zamknięty – obligatoryjne (art. 607p § 1 i § 2 k.p.k.) i fakultatywne (art. 607r § 1 k.p.k.) przesłanki odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania.

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie uznaje za trafną tę linię orzecznictwa, w której wskazuje się, że wyłącznymi podstawami odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania są te przesłanki, które wynikają z art. 607p k.p.k. i art. 607r k.p.k., a w przypadku ENA wydanego w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka polegającego na pozbawieniu wolności osoby ściganej, także z art. 607s k.p.k. Przepis art. 607t k.p.k. nie zawiera normy określającej możliwość przekazania osoby ściganej - obliuguje wyłącznie do dokonania przez sąd decydujący o wykonaniu europejskiego nakazu aresztowania, wydanego przez inne państwo Unii Europejskiej, zastrzeżenia, że osoba będąca obywatelem polskim lub korzystająca w Rzeczypospolitej Polskiej z prawa azylu, zostanie odesłana po prawomocnym zakończeniu postępowania w państwie wydania ENA na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (por. w tym przedmiocie postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2012 r., wydane w sprawie V KK 238/12, LEX nr 1220964 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2008 r., wydane w sprawie V KK 332/08, LEX nr 524238; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2012 r., wydane w sprawie V KK 223/12, LEX nr 1220963; por. też glosę S. Steinborna do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 27 kwietnia 2005 r., P 1/05, Prz. Sejm. 2005/5/182). Trafnie przy tym skarżący podniósł w uzasadnieniu kasacji, że dopiero brak zapewnienia w ogóle (i to wbrew woli ściganego) przez państwo wydania nakazu, iż po prawomocnym zakończeniu postępowania osoba będąca obywatelem polskim (lub korzystająca w Rzeczypospolitej Polskiej z prawa azylu) zostanie odesłana na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, winien być rozważony w kontekście unormowania art.

607p § 1 pkt 5 k.p.k.; pogląd ten jest oczywistą konsekwencją prawidłowo rozumianej funkcji gwarancyjnej (dla osoby ściganej) przepisu art. 607t k.p.k. Nie sposób przy tym nie zauważyć, że Sąd odwoławczy, ściśle rzecz biorąc, nie badał takiej właśnie, ewentualnej przesłanki odmowy wykonania wydanego wobec T. S. europejskiego nakazu aresztowania, w szczególności nie rozważał, czy zaistniała w sprawie sytuacja przesłanki tej nie aktualizuje.

Argumentacja przedstawiona przez Sąd odwoławczy na poparcie swego stanowiska (por. w szczególności str. 4-5 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia) w żadnym razie nie przekonuje. Z brzmienia przepisu art. 607t § 1 k.p.k. Sąd wyprowadził arbitralne wnioski, które opierają się na błędnym rozumieniu istoty i celu „zastrzeżenia” (mającego charakter wyłącznie gwarancyjny dla osoby ściganej – co trzeba podkreślić - a nie dla orzekającego w przedmiocie wykonania ENA sądu), jakie powinien poczynić sąd decydujący o przekazaniu – w oparciu o europejski nakaz aresztowania – osoby będącej obywatelem polskim albo korzystającej w Rzeczypospolitej Polskiej z prawa azylu.

W takiej sytuacji, skoro Sąd Apelacyjny w pełni zaaprobował wyrażony przez Sąd I instancji pogląd, że przepis art. 607t k.p.k. sam w sobie stanowi podstawę do odmowy wykonania europejskiego nakazu aresztowania, to tym samym rażąco naruszył prawo procesowe, w sposób istotnie wpływający na treść zaskarżonego orzeczenia.

Zważywszy, że przedmiotowym uchybieniem dotknięte jest też orzeczenie Sądu Okręgowego, uchylone zostało nie tylko postanowienie Sądu Apelacyjnego, ale też utrzymane nim w mocy orzeczenie Sądu I instancji. W sprawie zachodzi potrzeba ponownej oceny zasadności wniosku prokuratora o wydanie postanowienia w przedmiocie przekazania T. S. władzom sądowym Republiki Federalnej Niemiec, przy właściwym rozumieniu przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego podstaw prawnych, mogących skutkować odmową wykonania ENA.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Okręgowy najpierw oceni przedmiotowy wniosek w kontekście wszystkich wskazanych w art. 607p § 1 i § 2 k.p.k. oraz art. 607r § 1 k.p.k. przesłanek, a następnie, w wypadku gdy nie stwierdzi podstaw do odmowy wykonania nakazu, wyda postanowienie o przekazaniu ściganego do Republiki Federalnej Niemiec, w celu przeprowadzenia przeciwko niemu postępowania karnego, zastrzegając w tym orzeczeniu, na podstawie art. 607t § 1

k.p.k., że jego wydanie następuje pod określonym w tym przepisie warunkiem.

Z tych wszystkich względów, Sąd Najwyższy orzekł, jak wyżej.